

**OKOLICE CENTAWY I MIEJSCE NIEZNANE
POW. STRZELECKI**

CYRKLE KROCZNIKI

MŚO-A-311/2

MŚO-A-314/1

Obydwa zabytki zostały przekazane do zbiorów Działu Archeologicznego przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w 2018 roku. Niestety, nie znamy okoliczności i dokładnego miejsca ich odkrycia.

Każdy z nas zetknął się z cyrklem w czasach szkolnych; wiadomo, że jest to jeden z najwcześniej używanych instrumentów naukowych - znany i stosowany już w starożytności, o czym świadczą m.in. odkrycia archeologiczne na Bliskim Wschodzie.

Obydwa cyrkle to tzw. kroczniki służące do precyzyjnego odmierzenia odległości, kreślenia okręgów i łuków, które na podstawie konstrukcji możemy datować najwcześniej na XVII-XVIII w.

MŚO-A-314/1

MŚO-A-311/2

Cyrkiel skatalogowany pod numerem MŚO-A-314/1 to egzemplarz bardzo podobny do cyrkla, który został odkryty w 2005 roku podczas ratowniczych badań wykopaliskowych na dziedzińcu Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

**O krakowskim cyrklu z czasów Galileusza
można przeczytać tutaj:**

https://www.academia.edu/5495043/KRAKOWSKI_CYRKIEL_Z_EPOKI_GALILEUSZA

Być może, obydwie cyrkle zostały wykonane w jednym z warsztatów w Norymberdze, gdzie już od XIV wieku wytwarzano astronomiczne instrumenty i narzędzia pomiarowe.

Kilku norymberskich rzemieślników, którzy w swych warsztatach zajmowali się wyrobem cyrkli możecie poznać tutaj:

<https://hausbuecher.nuernberg.de/index.php?do=query&mo=4&rs=1&tt=prs-jobnorm&tm=Zirkelschmied>

I20lat
Muzeum Śląska Opolskiego
w Opolu

INSTYTUCJA KULTURY
Samorządu
Województwa Opolskiego

Muzeum Śląska Opolskiego

ul. Św. Wojciecha 13

45-023 Opole

www.muzeum.opole.pl